

Тимошенко Л.О., Назаркіна В.М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Огляд фармакоекономічних методів аналізу, які було використано для проведення оцінки медичних технологій

lidamaksi@ukr.net.

Фармакоекономіка — галузь економіки охорони здоров'я, яка вивчає збалансування витрат і користі від застосування медичної технології з використанням обмежених ресурсів, націлені на максимізацію цінності для пацієнтів, платників медичних послуг і населення шляхом прийняття рішень на основі отриманих даних. Державна оцінка медичних технологій відіграє важливу роль в інформуванні державних фінансових установ системи охорони здоров'я про медичні, соціальні та економічні наслідки закупівлі та використання технологій охорони здоров'я.

Державна оцінка медичних технологій проводиться відповідно до Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 р. № 1300 та Настанови з державної оцінки медичних технологій, затвердженої Наказом №593 «Про затвердження настанови з державної оцінки медичних технологій для лікарських засобів» від 29 березня 2021 року та передбачає проведення аналізу клінічної ефективності, безпеки, економічної доцільності та аналізу впливу на бюджет. Відповідно до вимог до змісту досьє на проведення державної оцінки медичних технологій Порядку проведення державної оцінки медичних технологій, досьє включає чотири основні розділи: загальний розділ, клінічний розділ, розділ фармакоекономічного аналізу та розділ за результатами проведення аналізу. Аналіз мінімізація вартості (cost-minimization analysis), аналіз вартість-ефективність (cost-effectiveness analysis), аналіз вартість-користь (cost-utility analysis), аналіз вартість-вигода (cost-benefit analysis), аналіз витрат і наслідків (cost-consequence analysis) - основні методи фармакоекономічного аналізу, які відрізняються за метою, способом проведення, рівнем ухвалення рішень у системі охорони здоров'я і використовуються в представленні

результатів в частині ефективності витрат використання лікарського засобу висновку уповноваженого органу з оцінки медичних технологій.

Метою дослідження є огляд фармакоекономічних методів аналізу, які було використано в висновках завершених експертиз з оцінки медичних технологій за повною процедурою та опублікованих на сайті Державного Експертного Центру за 2021 рік та третій квартал 2022 року включно.

В результаті дослідження було проаналізовано 24 висновки уповноваженого органу з державної оцінки медичних технологій. В 14 висновках використовується аналіз “витрати-користь” (висновки з державної оцінки медичних технологій для лікарських засобів брентуксимабу ведотин, емпагліфлосин, нінтеданіб, трипторелін, дабігатрану етексилат, оланзапін, гемтузумаб озогаміцин, палбоцикліб, апіксабан, цефтазидім/авібактам; ланреотид для лікування акромегалії та нейроендокринних пухлин шлунково-кишкового тракту або підшлункової залози; кабозантиніб для лікування розповсюдженої нирковоклітинної карциноми у дорослих пацієнтів після попереднього лікування засобами, які впливають на фактор росту ендотелію судин (VEGF) та у дорослих пацієнтів, які раніше не отримували лікування і мають середній або високий ризик). В 9 висновках представлено фармакоекономічні аналізи “витрати-ефективність” та “витрати-користь”, а саме, в оцінках міжнародних непатентованих назв обінутузумаб, пертузумаб, алектиніб, венетоклакс, тіотропію бромід, ридиплам, пембролізумаб, летермовір та комбінованого лікарського засобу глекапревір/пібрентасвір. В висновку для лікарського засобу трипторелін використовується аналіз “мінімізація витрат”.

Отже, найпоширенішим методом фармакоекономічного аналізу, який використовується для державної оцінки медичних технологій в частині ефективності витрат використання лікарського засобу опублікованих висновків державної оцінки медичних технологій, є аналіз вартість-користь. Одиницями вимірювання ефективності в зазначеному аналізі є роки життя, скориговані за якістю (QALY).

Стрімкий розвиток оцінки медичних технологій із застосуванням фармакоекономічних методів аналізу в Україні впроваджує можливість максимального забезпечення населення економічно доцільними лікарськими засобами з доказовою клінічною ефективністю та безпекою, які закуповуються за державні кошти для досягнення раціонального використання державного бюджету. Перспективним напрямом є подальше впровадження актуальних та доцільних методів фармакоекономічного аналізу, які використовуються для державної оцінки медичних технологій для можливості забезпечення потреб населення необхідними лікарськими засобами та виробами медичного застосування в обмежених умовах фінансового забезпечення.